

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 39Nt/36/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724010440
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Mikulčík
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2024:1724010440.1

Uznesenie

Okresný súd Pezinok samosudcom Marekom Mikulčíkom vo veci návrhu Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela Pezinok na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia u A. D., dňa 26. júna 2024 v Pezinku, ex cathedra, takto

rozhodol:

Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 74 ods. 1 Trestného zákona, sa o odsúdeného: A. D., E.. X.XX.XXXX K. A., J. I. D. XX, t. č. Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Malacká cesta č. 63, Pezinok;

mení spôsob výkonu ochranného psychiatrického liečenia

uloženého odsúdenému trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 6T/39/2024 zo dňa 27. mája 2024,

z ústavného liečenia na ambulantné liečenie.

odôvodnenie:

Dňa 25.06.2024 doručila Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela so sídlom Malacká cesta č. 63, Pezinok /ďalej len „PNPP“/ tunajšiemu súdu podanie označené ako „Zmena ochranného liečby“, ktoré súd z hľadiska jeho obsahu vyhodnotil ako návrh zdravotníckeho zariadenia na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia v zmysle § 446 ods. 1 Trestného poriadku.

Súd preskúmal podaný návrh a k nemu pripojené listinné dôkazy, pričom zistil nasledovné:

Z návrhu PNPP, podpísaného riaditeľom PNPP i primárkou mužského oddelenia PK SZU a PNPP Pezinok súd zistil, že v odôvodnení svojho návrhu PNPP uviedla nasledovné: „A. D. je nariadím Okresného súdu Trenčín zo dňa 27.05.2024 pod sp. zn. 6T/39/2024 v našej nemocnici na výkone ochranného ústavného psychiatrického liečenia. Menovaný nastúpil na hospitalizáciu dňa 27.05.2024. U pacineta sa jedná o subnormnú simplexnú osobnosť s anamnézou paniformných atakov. U pacienta nebolo doposiaľ nutné nastavenie žiadnej psychofarmakologickej liečby, pacient od prijatia na oddelenie plne kooperuje, bez akýchkoľvek porúch správania, v kolektíve spolupacientov nekonfliktný, bez negativizmu, rešpektuje usmernenia personálom. Jasne referuje priebeh tempore criminis. Psychodiagnostickým vyšetrením vylúčené ochorenie schizofrénneho spektra. Nie je vôbec potrebné nastavenie farmakoterapie, psychoterapeutické intervencie limitované intelektom pacienta, zároveň pacient nahliada na kriminálnu anamnézu, jasne verbalizuje morálne zlyhanie, racionalizuje finančnou tiesňou v danom období. Pobyt pacienta na PK SZU a NPP na mužskom oddelení neindikovaný, znižujúci kapacitné možnosti. Pacient v rámci ústavnej liečby nevykazuje prejavy svedčiacie o jeho nebezpečenstve pre spoločnosť, je schopný chápať zmysel súdneho konania. Od ďalšej liečby z nášho hľadiska nie je možné očakávať ďalšiu zmenu psychického stavu, jeho zdravotný psychický stav je

stabilizovaný, s prihliadnutím na osobnostnú a intelektovú výbavu. Pacient bol oboznámený s podaním návrhu na zmenu OL.“

Zo znaleckého posudku č. 24/2024 MUDr. Slávky Lenerovej, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vypracovaného dňa 14.04.2024 vyplynulo nasledovné: Menovaný v čase spáchania skutku trpel duševnou poruchou zo schizofrénneho okruhu - reziduálnou schizofréniou. U tohto druhu schizofrénie sú v popredí postprocesuálne zmeny osobnosti so sociálnym stiahnutím, redukciou záujmov, autizmom, oslabením vôle a s postupným zhoršovaním kognitívnych funkcií. Proband sa v poslednej dobe psychiatricky neliečil. Rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli schizofrénnym chorením znížené v podstatnej miere, forenecne významne. Neboli úplne vymiznuté. Počas psychiatrického vyšetrenia proband úplne vylúčil užívanie akýchkoľvek návykových látok, znalkyňa nemá dostatok indícií k potvrdeniu zneužívania alkoholu alebo drog. Osobnosť probanda je sebaneistá, závislá, simplexná s postprocesuálnymi zmenami. V súčasnej dobe proband trpí reziduálnou schizofréniou. Jeho pobyt na slobode môže byť zo psychiatrického hľadiska nebezpečný. Znalkyňa navrhla ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. S liečbou obvineného je potrebné začať, avšak liečba znesie krátkodobý odklad, nie je potrebné premiestniť probanda do nemocnice pre obvinených. U obvineného je indikované preskúmanie jeho spôsobilosti na právne úkony v oblasti riadenia svojej zdravotnej spôsobilosti. Znalkyňa odporúčala u obvineného invaliditu, nakoľko podľa jej mienky proband zo psychických dôvodov nie je schopný regulérne pracovať, a z toho dôvodu sa ocitá na okraji spoločnosti a aj sa dopúšťa trestnej činnosti.

Ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou bolo odsúdenému uložené trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6T/39/2024 zo dňa 27.05.2024, právoplatným dňa 27.05.2024. Nariadené bolo samosudcom Okresného súdu Trenčín dňa 27.05.2024 v PNPP.

Podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona, ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantom zariadení.

Podľa § 74 ods. 2 Trestného zákona, ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

Podľa § 10 ods. 6 Trestného poriadku, predsedom senátu sa na účely tohto zákona rozumie aj samosudca, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné.

Podľa § 10 ods. 13 Trestného poriadku, odsúdený je ten, proti ktorému bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť. Odsúdeným sa podľa druhej hlavy štvrtej časti tohto zákona rozumie aj páchatel činu inak trestného, ktorému bolo v trestnom konaní uložené ochranné liečenie alebo detencia.

Podľa § 291 Trestného poriadku, na verejnom zasadnutí rozhoduje súd, ak to zákon výslovne ustanovuje.

Podľa § 301 Trestného poriadku, na neverejnom zasadnutí rozhoduje senát tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí. Na konanie neverejného zasadnutia sa primerane použije § 248 ods. 2.

Podľa § 303 Trestného poriadku, samosudca neverejné zasadnutie nevykonáva; to neplatí, ak ide o konanie podľa ôsmej hlavy štvrtého dielu.

Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia alebo zmene druhu ochranného liečenia rozhoduje na návrh alebo aj bez návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode je zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva. Ak súd rozhoduje na návrh prokurátora, zdravotníckeho zariadenia, probačného a mediačného úradníka alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo nemocnice pre obvinených a odsúdených, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia návrhu súdu. Ak súd potrebuje pre rozhodnutie znalecký posudok, rozhodne do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku.

Podľa § 446 ods. 2 Trestného poriadku, predseda senátu rozhodne na verejnom zasadnutí, ak rozhoduje o zmene ambulantnej formy ochranného liečenia na ústavnú formu; predtým musí byť odsúdený vypočutý, ak to jeho zdravotný stav umožňuje.

Logickým a systematickým výkladom citovaných ustanovení Trestného zákona i Trestného poriadku dospel súd k záveru, že výkon prebiehajúceho ochranného liečenia ústavnou formou možno v zmysle § 74 ods. 1 veta tretia Trestného zákona zmeniť na formu ambulantnú, ak sa počas jeho výkonu zistí, že vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti možno očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie. Záver o vhodnosti zmeny ochranného liečenia je záverom výsostne odborným a môže ho vysloviť lekár zdravotníckeho zariadenia, v ktorom odsúdený ochranné liečenie vykonáva. Z vyššie citovaného návrhu vyplynulo, že u odsúdeného nie je vôbec potrebná farmakologická liečba, nevykazuje prejavy, že by bol jeho pobyt na slobode nebezpečný pre spoločnosť. Psychický stav odsúdeného PNPP je stabilizovaný, od výkonu ústavného liečenia nie je možné očakávať ďalšiu zmenu psychického stavu.

Pokiaľ zdravotnícke zariadenie podá návrh na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia, je povinnosťou súdu, v obvode ktorého sa ochranné liečenie vykonáva, rozhodnúť o takomto návrhu najneskôr v lehote desiatich pracovných dní od jeho doručenia. Krátkosť lehoty, v ktorej je súd o takomto povinný rozhodnúť, pritom súdu v zásade nedáva možnosť preskúmať správnosť lekárskeho odborného záveru o tom, že doterajšie ochranné ústavné liečenie bolo úspešné, a vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti možno očakávať, že účel splní aj ochranné ambulantné liečenie. Preto pokiaľ z odôvodnenia samotného návrhu vyplýva, že sa nejedná o celkom zjavne arbitrárny odborný záver, ale o odborný záver dostatočne odôvodnený /napr. dĺžkou trvania výkonu ochranného liečenia, doterajšími liečebnými výsledkami, postojom páchatela k liečbe samotnej a pod./, je súd povinný prezumovať správnosť takéhoto odborného záveru.

Výkon ochranných opatrení je z hľadiska systematiky upravený v druhej hlave štvrtej časti Trestného poriadku. Pokiaľ zákonodarca výslovne ustanovuje, že pri rozhodovaní podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku rozhoduje predseda senátu na verejnom zasadnutí len v prípade zmeny ambulantnej formy ochranného liečenia na ústavnú formu, je s použitím argumentum a contrario zrejmé, že v prípade zmeny ústavnej formy ochranného liečenia na ambulantnú formu, rozhoduje buď predseda senátu uznesením na neverejnom zasadnutí, alebo samosudca uznesením vydaným tzv. od stola (ex cathedra), pretože samosudca v konaní podľa druhej hlavy štvrtej časti Trestného poriadku neverejné zasadnutie nevykonáva. V oboch prípadoch je proti uzneseniu súdu prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Súd dospel k záveru, že návrh zdravotníckeho zariadenia na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia je dôvodný, nakoľko doterajší priebeh výkonu ochranného liečenia ústavnou formou u odsúdeného navodil stabilizovaný stav a vzhľadom na povahu choroby odsúdeného a liečebné možnosti možno očakávať, že účel ochranného liečenia splní aj ochranné ambulantné liečenie. Preto súd postupom podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku podanému návrhu v celom rozsahu vyhovel.

To súd rationis decidendi, pre ktoré súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, v lehote 3 /troch/ pracovných dní odo dňa jeho doručenia. Sťažnosť treba podať písomne na Okresný súd Pezinok, rozhodovať o nej bude Krajský súd v Bratislave. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.